קיצור שלחן ערוך — הלכות חדש

כְּתִיב, וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְגוֹ'. פֵּרוּשׁ, שֶׁאֲסוּרִין לֶאֱכֹל מִתְּבוּאָה חֲדָשָׁה מֵחֲמֵשֶׁת הַמִּינִים עַד לְאַחַר הַקְרָבַת הָעֹמֶר שֶׁהִקְרִיבוּ בְּשִׁשָּׁה עָשָׂר בְּנִיסָן. וּבִזְמַן שֶׁאֵין עֹמֶר, כָּל הַיּוֹם אֲסוּרִין. וְלִבְנֵי חוּץ לָאָרֶץ שֶׁעוֹשִׂין יוֹם טוֹב שְׁנֵי יָמִים מֵחֲמַת סְפֵקָא, גַּם כָּל יוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר, אָסוּר עַד תְּחִלַּת לֵיל שְׁמוֹנָה עָשָׂר. וּתְבוּאָה שֶׁנִּזְרְעָה וְנִשְׁרְשָׁה קֹדֶם ט"ז בְּנִיסָן, הַעֹמֶר הַזֶּה הִתִּירָהּ, וּמֻתֶּרֶת מִיָּד לְאַחַר קְצִירָתָהּ. אֲבָל אִם לֹא נִשְׁרְשָׁה קֹדֶם שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּנִיסָן, אֲסוּרָה עַד שֶׁיָּבוֹא הָעֹמֶר הַבָּא.

לְדַעַת רֹב גְּדוֹלֵי הַפּוֹסְקִים, אִסּוּר זֶה גַּם בְּחוּץ לָאָרֶץ הוּא מִן הַתּוֹרָה. וְלָכֵן צְרִיכִין לְהַשְׁגִּיחַ מְאֹד בִּתְבוּאָה שֶׁנִּזְרְעָה לִפְעָמִים אַחַר הַפֶּסַח אוֹ סָמוּךְ לִפְנֵי הַפֶּסַח, שֶׁלֹּא הִשְׁרִישָׁה קֹדֶם שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּנִיסָן, כְּגוֹן שְׁעוֹרִים וְשִׁבֹּלֶת שׁוּעָל, וּבִקְצָת מְקוֹמוֹת גַּם חִטִּין, שֶׁהֵן אֲסוּרוֹת עַד לְאַחַר שִׁבְעָה עָשָׂר בְּנִיסָן הַבָּא. (וְאִם הִשְׁרִישָׁה בְּיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר, מֻתֶּרֶת בִּתְחִלַּת לֵיל שִׁבְעָה עָשָׂר בְּנִיסָן הַבָּא, מִכֹּחַ מִמַּה נַּפְשָׁךְ). וְגַם הַשֵּׁכָר שֶׁנַּעֲשָׂה מִתְּבוּאָה זוֹ, אָסוּר עַד לְאַחַר הַפֶּסַח הַבָּא. וְכֵן הַשְּׁמָרִים, אֲסוּרִים. וְאִם חִמְּצוּ בָהֶם עִסָּה, אֲפִלּוּ מִתְּבוּאָה יְשָׁנָה, כָּל הָעִסָּה אֲסוּרָה מֵחֲמַת הַשְּׁמָרִים. תְּבוּאָה שֶׁמִּסְתַּפְּקִים בָּהּ אִם הִיא יְשָׁנָה אוֹ חֲדָשָׁה, יַעֲשׂוּ עָלֶיהָ שְׁאֵלַת חָכָם.

יֵשׁ אוֹמְרִים, דְּאֵין אִסּוּר חָדָשׁ אֶלָּא בִּתְבוּאָה שֶׁגָּדְלָה בִּרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל. וַאֲפִלּוּ הַשָּׂדֶה שַׁיֶּכֶת לַגּוֹי, אֶלָּא שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל שְׂכָרָהּ, יֵשׁ בִּתְבוּאָה זוֹ אִסּוּר חָדָשׁ. אֲבָל בִּתְבוּאָה שֶׁגָּדְלָה בִּרְשׁוּת הַגּוֹי, אֵין בָּהּ אִסּוּר חָדָשׁ. וְעַל זֶה סוֹמְכִים הַרְבֵּה בְּשָׁעַת הַדְחָק. וּמִכָּל מָקוֹם בִּתְבוּאָה שֶׁגָּדְלָה בִּרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל, אֵין שׁוּם הֶתֵּר. אֲבָל רַבּוּ הַחוֹלְקִים וְאוֹמְרִים, דְּגַם בְּשֶׁל גּוֹי אֵיכָא אִסּוּר חָדָשׁ. וְהַמַּחְמִיר תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה.